Zbirke podatkov v Spring4D

Primož Gabrijelčič

http://**primoz.gabrijelcic**.org

http://www.**thedelphigeek**.com

The Delphi Geek

random ramblings on Delphi, programming, Delphi programming, and all the rest

Friday, November 25, 2022

"Design Patterns", rescheduled

For the last Delphi meeting in Slovenia this year we have organized a small workshop about Design Patterns. As usual, it is intended for Slovenian programmers and will be given in the Slovenian language.

Read more »

Posted by gabr42 at 09:48 No comments:

Labels: Delphi, design patterns, presentations

Sunday, October 16, 2022

"Design Patterns" workshop in Ljubljana

~~For the last Delphi meeting in Slovenia this year we have organized a small workshop about Design Patterns. As usual, it is intended for Slovenian programmers and will be given in the Slovenian language.~~

Read more »

Posted by gabr42 at 17:15 No comments:

Labels: presentations

Tuesday, May 17, 2022

We'll meet again (finally)!

After two long-distance years we are finally moving back to normality, starting with a Slovenian RAD Studio meeting next Wednesday in Ljubljana.

Po dveh letih virtualnih konferenc vas končno spet vabimo na srečanje v živo! Za izgovor za druženje si bomo ogledali novosti v RAD Studiih iz zadnjih dveh let (10.4, 10.4.1, 10.4.2, 11, 11.1), predvsem pa bomo dogodek izkoristili za klepet ob hrani in pijači in ponovno spoznavanje.

Pridružite se nam 25. maja ob 9h! (klikni za več podatkov in prijavo)

embarcadero MVP

Pages

Presentations

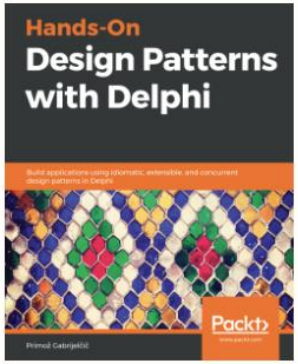

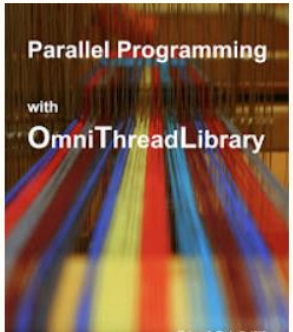

Knjige

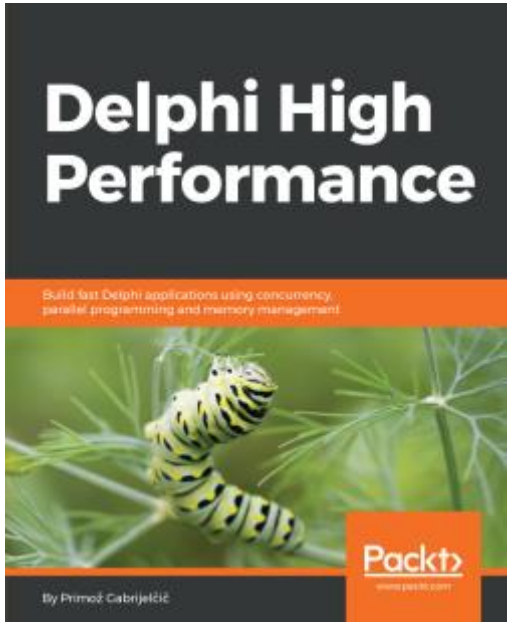

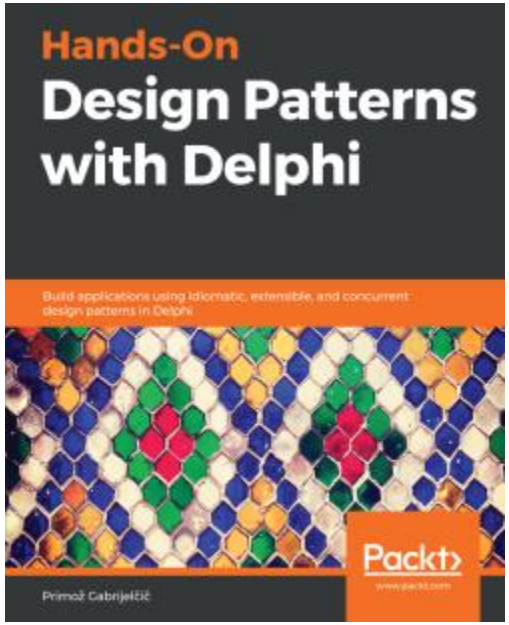

https://**delphi-books**.com

Spring4D

Spring4D

- Zbirke podatkov z bogatim vmesnikom

- Množica malih pomočnikov (smart pointers, nullable objects, multi-dispatch events …)
- Vsebnik za Dependency Injection
- Knjižnica za prestrezanje in oponašanje (unit testing)
- Nadgradnja RTTI
- ORM
- Enkripcijska knjižnica
- … in še in še

Zbirke podatkov

- Načeloma
  - https://bitbucket.org/sglienke/spring4d
- Trenutno
  - https://bitbucket.org/sglienke/spring4d/src/develop/
- Licenca: Apache 2.0
  - https://www.tldrlegal.com/license/apache-license-2-0-apache-2-0

Namestitev

- Prenesi
- Odpakiraj
- Dodaj v potko (.dcu ali .pas)
  - Build.exe

Spring v1

- Zbirke osnovane na Generics.Collections
- Redefinira
  - TAction (const)
  - TPredicate (const)
- Filtri: TFunc
- Nedefiniran vrstni red nekaterih neurejenih zbirk

Spring v2

- Samostojna implementacija
- Redefinira
  - TDictionaryOwnerships
  - TPair
- Action, Func, Predicate
- Filtri: Func (const)
- Spremenjen vrstni red param. v CreateDictionary
- Predelan IBidiDictionary
- Vedno znan vrstni red
- ~~IEvent<T>.Invoke~~

Spring4D v2

- Možne nezdružljivosti, kot je ta:
  - **for var** key **in** dict.Keys **do**
    dict[key] := dict[key] + 'x';

Zbirke podatkov

Zbirke podatkov

- Spring.Collections
- Bogat nabor funkcij
- Bogat nabor zbirk – za vsakogar nekaj
- Osnovane na vmesnikih
  - IList<T> namesto TList<T>
- Vse izhajajo iz IEnumerable<T>
- Ne-generični IEnumerable in ICollection
  - Shranjuje Tvalue
  - Namenjen serializaciji podatkov

IEnumerable in potomci

- IEnumerable<T>
  - IReadOnlyCollection<T>
    - IReadOnlyList<T>
    - IReadOnlyMap<K,V>
      - IReadOnlyDictionary<K,V>
      - IReadOnlyOrderedDictionary<K,V>
      - IReadOnlyMultiMap<K,V>
    - IReadOnlyMultiSet<T>
  - IStack<T>
  - IQueue<T>
  - IDeque<T>

- IEnumerable<T>
  - ICollection<T>
    - IList<T>
      - IObjectList
      - IInterfaceList
    - IMap<K,V>
      - IDictionary<K,V>
        - ISortedDictionary<K,V>
        - IOrderedDictionary<K,V>
        - IBiDiDictionary<K,V>
      - IMultiMap<K,V>
    - ISet<T>
      - ISortedSet<T>
      - IOrderedSet<T>
    - IMultiSet<T>

IEnumerable<T>

IEnumerable<T>

- Niz podatkov, po katerem se lahko sprehajamo
- Vrstni red je enak zaporedju vstavljanja
  - Privzeto
  - Zbirke lahko vrstni red spremenijo
- Podpora za **for** .. **In**
- Filtriranje, iskanje, izračuni, testi

Poizvedbe: IEnumerable<T>

- Concat
- Memoize
- Ordered
- Reversed
- Shuffled
- Skip
- SkipLast
- SkipWhile
- Take
- TakeLast
- TakeWhile
- Where

Poizvedbe

- Nizanje
  - **for var** el **in** Zbirka.Skip(3).SkipLast(3).Reversed **do**
- Zakasnjeno izvajanje
  - Optimalno delovanje
  - Poizvedbe lahko shranimo in jih izvedemo kasneje

Dostop: T

- ElementAt[OrDefault]
  - Hiter, ali pa tudi ne
- First[OrDefault]
- Last[OrDefault]
- Single[OrDefault]

Dostop: boolean

- TryGetElementAt
- TryGetFirst
- TryGetLast
- TryGetSingle

Izračuni: T

- Aggregate
- Max
- Min
- Sum

Testi: boolean

- All
- Any
- AtLeast
- AtMost
- Between
- Contains
- EqualsTo
- Exactly
- IsEmpty

Razno

- Count
- ForEach
- ToArray

TEnumerable

- Aggregate
- Chunk
- DefaultIfEmpty
- Distinct
- DistinctBy
- Except
- Empty
- From
- Group
- Intersect
- MaxBy
- MinBy
- OfType
- OrderBy[Descending]
- Range
- Repeated
- Select
- SelectMany
- ToDictionary
- ToLookup
- Union
- Zip

Adapters

- Spring.Collections.Adapters
- TEnumerableHelper
  - From<T>(TEnumerable<T>): IEnumerable<T>
    - TEnumerable = Spring.Collections
    - TEnumerable<T> = System.Generics.Collections
- TCollectionAdapters
  - CreateDictionary<K,V>(TDictionary<K,V>): IDictionary<K,V>
  - CreateList<T>(TList<T>): IList<T>
  - CreateQueue<T>(TQueue<T>): IQueue<T>
  - CreateStack<T>(TStack<T>): IStack<T>

ICollection<T>

- Add
- AddRange
- Extract
- Clear
- CopyTo
- MoveTo
- Remove
- RemoveAll
- RemoveRange
- ExtractAll
- ExtractRange
- OnChanged

Učinkovitost algoritmov

O()

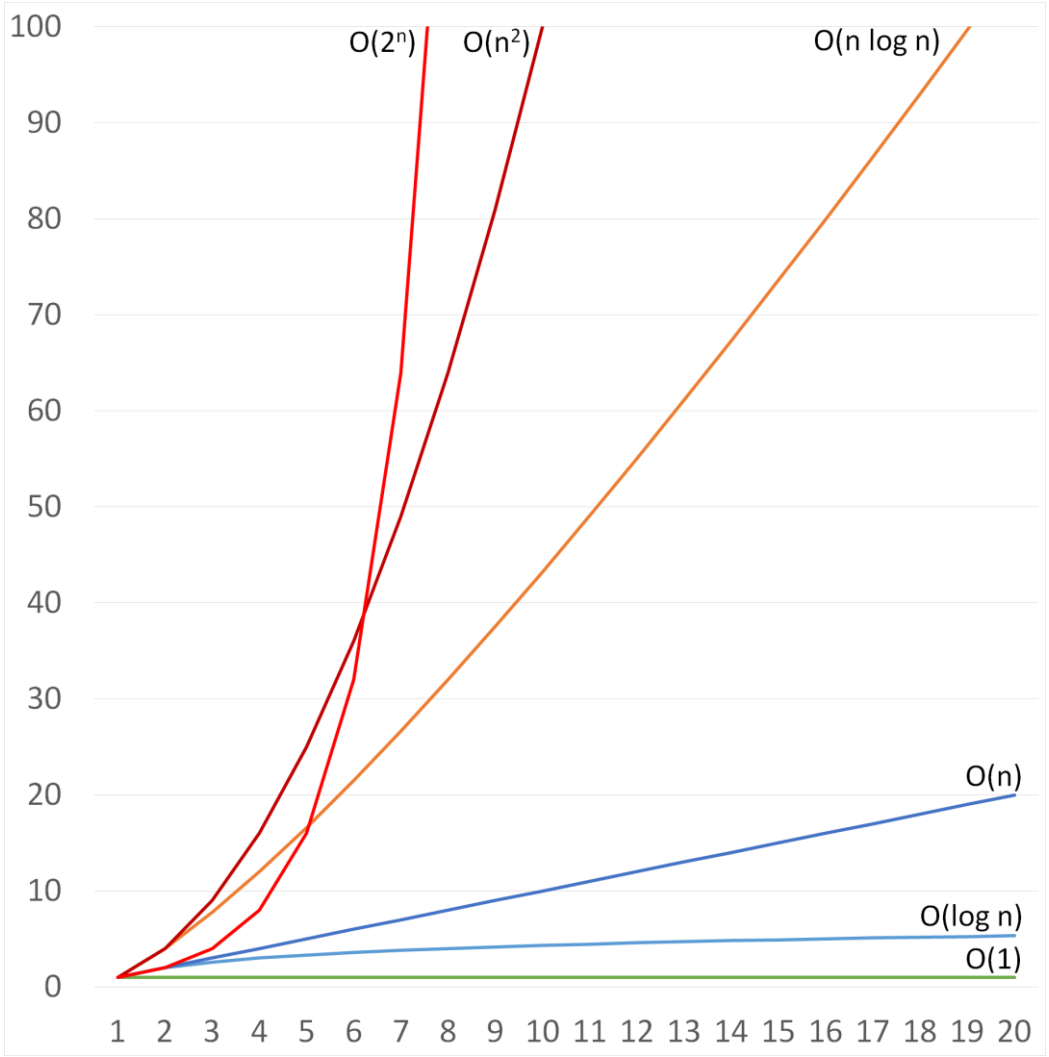
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
O(2ⁿ)
O(n²)
O(n log n)
O(n)
O(log n)
O(1)

Učinkovitost

- Konstantne faktorje ignoriramo
  - O(10 * n) = O(n)
- Konstantni faktorji so lahko pomembni!
  - Linearno iskanje po majhni tabeli < iskanje po razpršeni tabeli
  - Za majhne *n*

Učinkovitost

Dostop	do poljubnega elementa
Iskanje	elementa po vrednosti
Vstavljanje	na poljubno mesto (če zbirka to dopušča)
Brisanje	poljubnega (najdenega) elementa

Enostavne strukture

Enostavne strukture

- Osnovane na TArray<T>
- Hiter dostop do elementov
- Ostale operacije so potencialno počasne

Seznam

- Zbirka z direktnim dostopom do elementov
  - Items[]

Seznam - IList<T>

- Insert
- InsertRange
- Delete
- DeleteRange
- ExtractAt
- ExtractRange
- Exchange
- Move
- Reverse
- Sort
- IndexOf
- LastIndexOf
- AsReadOnly
- TrimExcess
- Capacity
- Count
- Items[]
- OwnsObjects

Seznam - tovarne

- TCollections
  - class function **CreateList**<T>: IList<T>;
    class function **CreateObjectList**<T: class>: IList<T>;
    class function **CreateInterfaceList**<T: IInterface>:IList<T>;
    class function **CreateStringList**: IList<string>;
    class function **CreateSortedList**<T>: IList<T>;
    class function **CreateSortedObjectList**<T>: IList<T>;
    class function **CreateSortedInterfaceList**<T: IInterface>:
    IList<T>;

Seznam – učinkovitost

Dostop	O(**1**)
Iskanje	O(**n**) *neurejen*, O(**log n**) *urejen*
Vstavljanje	O(**1**) *na koncu, najboljše* O(**n**) *neurejen, povprečno* O(**log n**)/O(**n**) *urejen, povprečno*
Brisanje	O(**1**) *na koncu, najboljše* O(**n**) povprečno

Sklad

- Seznam z dodajanjem/brisanjem na isti strain
- LIFO
  - Last In, First Out

Sklad – IStack<T>

- Push
- Pop
- Extract
- Peek[OrDefault]
- TryPop
- TryExtract
- TryPeek
- TrimExcess
- Capacity
- OnChanged

Sklad - tovarne

- **CreateStack**<T>: IStack<T>
- **CreateBoundedStack**<T>(size): IStack<T>

Vrsta

- Seznam z dodajanjem na eni strani in brisanjem na drugi
- FIFO
  - First In, First Out

Vrsta – IQueue<T>

- Clear
- Enqueue
- Dequeue
- Peek[OrDefault]
- TryDequeue
- TryEnqueue
- TryPeek
- TrimExcess
- Capacity
- OnChanged

Vrsta - tovarne

- **CreateQueue**<T>: IQueue<T>
- **CreateBoundedQueue**<T>(size): IQueue<T>
- **CreateEvictingQueue**<T>(size): IQueue<T>

Dvojna vrsta

- Vrsta z dodajanjem in brisanjem na obeh straneh
- Deque
  - Double-ended queue

Dvojna vrsta – IDeque<T>

- **CreateDeque**<T>: IDeque<T>
- **CreateBoundedDeque**<T>(size): IDeque<T>
- **CreateEvictingDeque**<T>(size): IDeque<T>

Sklad / Vrsta / Dvojna vrsta – učinkovitost

Dostop	O(**n**)
Iskanje	O(**n**)
Vstavljanje	O(**1**) *tipično*, O(**n**) *najslabše*
Brisanje	O(**1**)

Kompleksne strukture

Razpršene tabele

- Tabela
  - Integer → T
- Razpršena tabela
  - T → T1
  - T → f(T): Integer → T1
    - Razpršilna funkcija
- System.Hash
- Spring.Hash, Spring.HashTable

Razpršene tabele – učinkovitost

Dostop	O(**1**)
Iskanje	O(**1**)
Vstavljanje	O(**1**)
Brisanje	O(**1**)

Drevesa

- Rekurzivna struktura
- Drevo je:
  - Prazno drevo ali
  - Vozlišče, ki kaže na eno ali več dreves
- Koren, vozlišče, list
- Višina
- Nivo

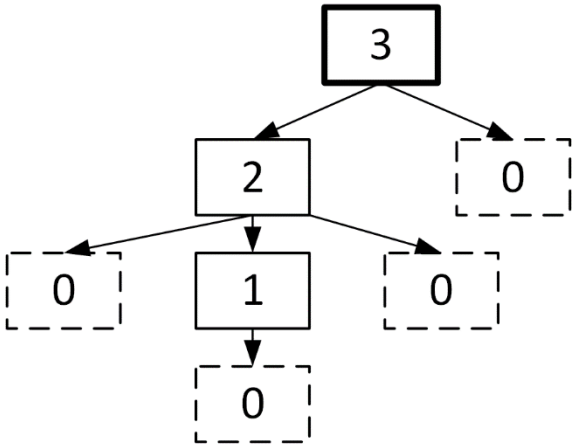

Drevesa – IBinaryTree<T>, <K,V>

- Count
- Height
- Root
- Add
- Delete
- Exists
- Find
- Clear
- GetEnumerator
- ToArray

Uravnotežena drevesa

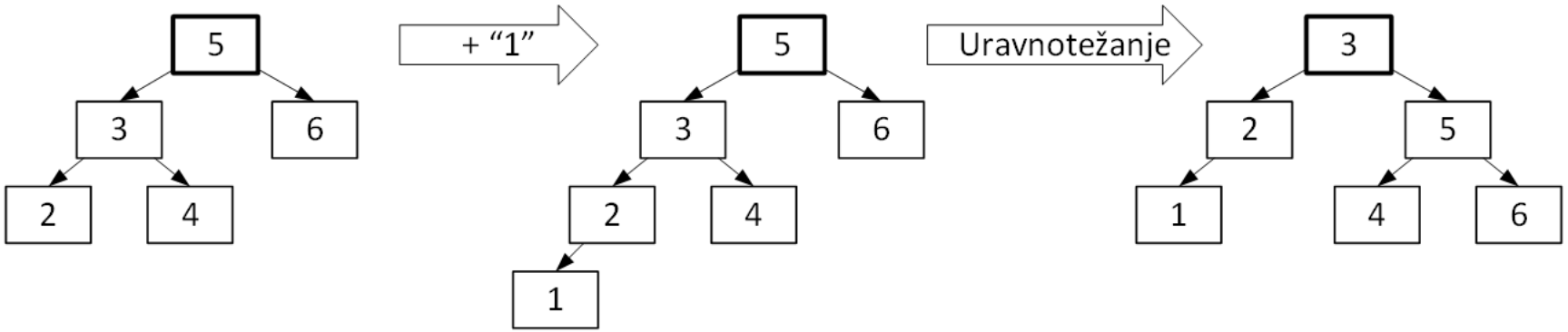

Rdeče-črna drevesa

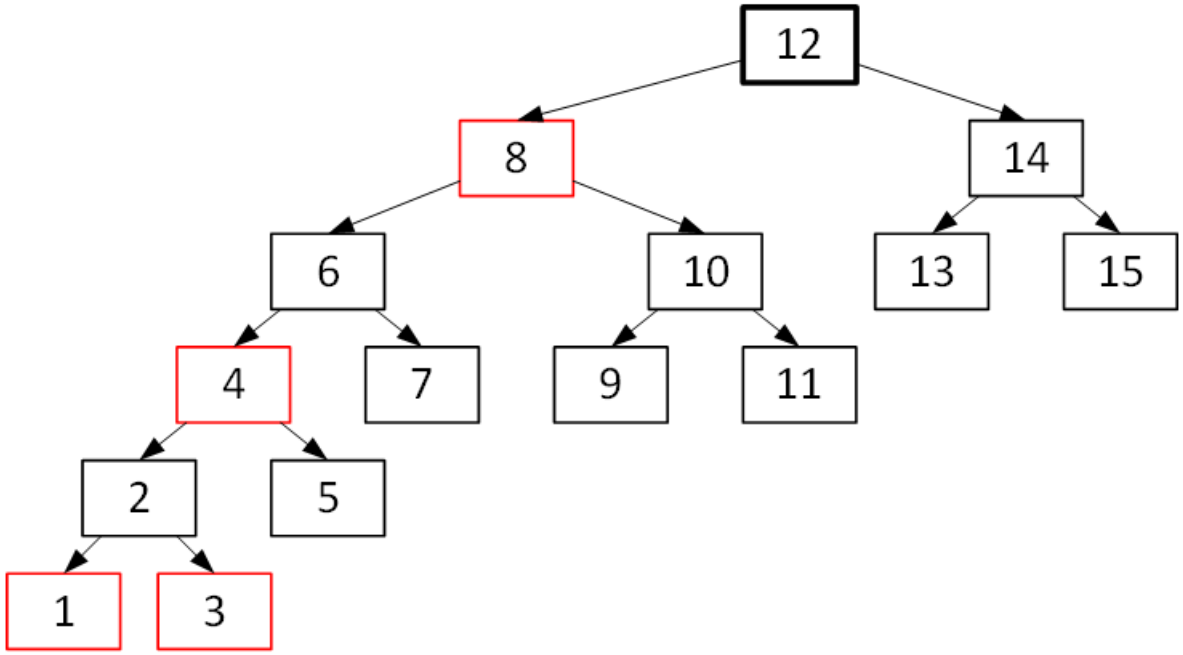

Rdeče-črna drevesa – IRedBlackTree<T>, <K,V>

- FindNode
- DeleteNode

- Spring.Collection.Trees

Uravnotežena drevesa – učinkovitost

Dostop	O(**log n**)
Iskanje	O(**log n**)
Vstavljanje	O(**log n**)
Brisanje	O(**log n**)

Množica

- Zbirka elementov brez neposrednega dostopa
- Vsaka vrednost je v zbirki največ enkrat

Množica – ISet<T>

- ExceptWith
- IntersectWith
- UnionWith
- IsSubsetOf
- IsSupersetOf
- SetEquals
- Overlaps
- TrimExcess
- Capacity

Množica – IOrderedSet<T>

- IndexOf
- Items[]

Množica – tovarne

- **CreateSet**<T>: IOrderedSet<T>
  - razpršena tabela
- **CreateSortedSet**<T>: ISet<T>
  - *drevo*

Vreča

- Zbirka elementov brez neposrednega dostopa
- Vsaka vrednost je lahko v zbirki večkrat

Vreča – IMultiSet<T>

- Add
- Remove
- SetEquals
- OrderedByCount
- Entries
- Items
- ItemCount[item:T]

Vreča – tovarne

- **CreateMultiSet**<T>: IMultiSet<T>
  - razpršena tabela
- **CreateSortedMultiSet**<T>: IMultiSet<T>
  - drevo

Slovar

- Preslikava podatkov (ključev) v druge podatke (vrednosti)
- Vsak ključ je lahko vsebovan samo enkrat
- Dostop do ključev je hiter, do vrednosti počasen

Slovar – IMap<K,V>

- [Try]Add
- Remove[Range]
- Extract
- Contains
- ContainsKey
- ContainsValue
- Keys
- Values
- OnKeyChanged
- OnValueChanged

Slovar – IDictionary<K,V>

- *AddOrSetValue*
- Extract
- GetValueOrDefault
- TryExtract
- TryUpdateValue
- AsReadOnly
- TrimExcess
- Capacity
- **Items[]**

Slovar – IOrderedDictionary<K,V>

- IndexOf
- Items[]

Slovar – tovarne

- **CreateDictionary**<K, V>: IOrderedDictionary<K, V>
  - razpršena tabela
- **CreateSortedDictionary**<K, V>: IDictionary<K, V>
  - drevo

Dvosmerni slovar

- Preslikava ključev v vrednosti in vrednosti v ključe
- Hiter dostop tudi do vrednosti
- Vsaka vrednost je lahko prisotna samo enkrat

Dvosmerni slovar – IBidiDictionary<K,V>

- Inverse

Dvosmerni slovar – tovarne

- **CreateBidiDictionary**<K, V>: IBidiDictionary<K, V>
  - razpršena tabela

MultiMap

- Preslikava podatkov (ključev) v zbirko podatkov (vrednosti)
- Vrednosti so lahko organizirane na različne načine

MultiMap – IMultiMap<K,V>

- Add
- AddRange
- Extract
- TryGetValues
- AsReadOnly
- Items

MultiMap – tovarne

- **CreateMultiMap**<K, V>: IMultiMap<K, V>
  - razpršena tabela / seznam
- **CreateHashMultiMap**<K, V>:IMultiMap<TKey, TValue>
  - razpršena tabela / razpršena tabela
- **CreateTreeMultiMap**<K, V>: IMultiMap<K, V>
  - razpršena tabela / drevo

MultiMap – tovarne

- **CreateSortedMultiMap**<K, V>: IMultiMap<K, V>
  - drevo / seznam
- **CreateSortedHashMultiMap**<K, V>: IMultiMap<K, V>
  - drevo / razpršena tabela
- **CreateSortedTreeMultiMap**<K, V>: IMultiMap<K, V>
  - drevo / drevo

Čas za vprašanja